

Dosarul nr. 2ra-1998/21 (2-20090376-01-2ra-20122021)

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – A. Furdui

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – M. Anton, V. Cotorobai, I. Secrieru

Î N C H E I E R E

09 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de SRL „Farmacia-89 Sănătate”, în proces de lichidare,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Farmacia-89 Sănătate”, în proces de lichidare, intervenient principal Cojocaru Igor, împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea hotărârilor judecătorești în termen rezonabil, recuperarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 07 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de SRL „Farmacia-89 Sănătate”, în proces de lichidare, fiind menținută hotărârea din 25 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 29 iulie 2020, SRL „Farmacia-89 Sănătate”, în proces de lichidare, asociatul Cojocaru Igor și Popovici Tatiana au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și lichidatorului societății Balan Vladimir cu privire la încasarea de la pârât a prejudiciului material prevăzut în hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani nr. 2c-82/2017 din 03 aprilie 2017 în sumă de 36 285,14 lei în beneficiul SRL „Farmacia-89 Sănătate” și încasarea de la pârât a prejudiciului prevăzut de hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani nr. 2c-1023/2017 din 13 decembrie 2018 în sumă de 132 101,86 lei în beneficiul SRL „Farmacia - 89 Sănătate”.

La 01 septembrie 2020, SRL „Farmacia-89 Sănătate”, în proces de lichidare, a depus cerere de chemare în judecată concretizată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești, repararea prejudiciului material și moral.

În susținerea pretențiilor a indicat că SRL „Farmacia-89 Sănătate” se află în proces de lichidare de la 15 noiembrie 2010 și a fost administrată de președintele comisiei de lichidare, A. Sobcenco, iar din 05 mai 2016 este administrată de lichidatorul V. Balan (numit prin încheierea Judecătorei Comerciale de Circumscripție din 07 august 2015).

Potrivit reclamantei, societatea nu este falimentară, nu are creditori, nu are datorii față de bugetul de stat și față de alți furnizori, este fondată în anul 1996 în rezultatul privatizării 100% pe bonuri patrimoniale a întreprinderii de stat „Farmacia - 89” și are 139 de asociați. Însă, președintele comisiei de lichidare, A. Sobcenco, a efectuat operațiuni comerciale, care nu erau necesare pentru lichidarea societății, la 01 noiembrie 2011 și la 30 octombrie 2014, a încheiat două contracte de arendă a încăperii cu SRL „Aqua Market” la un preț de 5 000 lei pe lună pentru 94 m2 de încăpere comercială. SRL „Aqua Market” permanent nu a îndeplinit obligațiunile contractuale, și la 01 ianuarie 2015, datoria SRL „Aqua Market” la plata de arendă constituia 50 030 lei.

La 17 iulie 2015, la Judecătoria sect. Rîșcani, de către lichidatorul SRL „Farmacia-89 Sănătate”, Cojocar Maria, și asociații Rustanovici Lilia, Popovici Tamara, Perțu Nina și Cojocar Igor a fost depusă cererea de chemare în judecată privind încasarea de la SRL „Aqua Market” a datoriei de plată a chiriei în sumă de 50 030 lei la situația din 01 ianuarie 2015 și a penalității conform contractului. La cererea de chemare în judecată din 17 iulie 2015 au fost anexate dovezi incontestabile privind datoria și penalitatea SRL „Aqua Market” față de SRL „Farmacia-89 Sănătate”. Totodată, SRL „Aqua Market” a recunoscut datoria de 50 030 lei față de SRL „Farmacia - 89 Sănătate” la situația din 01 ianuarie 2015, fapt confirmat prin actul de verificare din 01 ianuarie 2015. Examinarea cererii de chemare în judecată a durat aproape doi ani, iar potrivit opiniei reclamantei, în această perioadă de către instanța de judecată s-a tergiversat examinarea cauzei.

La 07 august 2015, prin încheierea Judecătorei Comerciale de Circumscripție, în calitate de lichidator a SRL „Farmacia - 89 Sănătate” a fost numit administratorul autorizat V. Balan, deținătorul autorizației nr. 74. Această încheiere a devenit irevocabilă numai după decizia Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2016.

Lichidatorul V. Balan nu s-a alăturat cerințelor expuse în cererea de chemare în judecată și nu a depus nicio cerere de chemare în judecată privind încasarea datoriei de la SRL „Aqua Market”.

După aproape 2 ani de la depunerea cererii de chemare în judecată, a fost emisă hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani nr. 2c-82/2017 din 03 aprilie 2017, prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de asociații SRL „Farmacia – 89 Sănătate”, Cojocar Maria, Rustanovici Lilia, Popovici Tamara, Perțu Nina, Cojocar Igor împotriva SRL „Aqua Market” și Sobcenco Alexandr cu privire la încasarea datoriei și a prejudiciului, și admisă cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Farmacia – 89 Sănătate”, în proces de lichidare, împotriva SRL „Aqua Market” cu privire la încasarea penalității, fiind încasată de la SRL „Aqua Market” în beneficiul SRL „Farmacia – 89 Sănătate” penalitatea în sumă de 36 285,14 lei. Hotărârea respectivă a devenit irevocabilă la 02 martie 2018, dar nu este executată nici până în prezent.

La 31 mai 2017, lichidatorul SRL „Farmacia – 89 Sănătate” - V. Balan a depus în instanța de judecată o nouă cerere de chemare în judecată privind încasarea datoriei de la SRL „Aqua Market” pentru plata locațiunii și serviciilor comunale, a

penalităților de întârziere, a prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

La 13 decembrie 2018, a fost emisă hotărârea Judecătoreiei Chișinău, sediul Rîșcani nr. 2c-1023/2017, prin care a fost încasată de la SRL „Aqua Market” în beneficiul SRL „Farmacia - 89 Sănătate” suma de 69 227,75 lei cu titlu de datorie la plata de chirie și serviciile comunale pentru perioada iulie 2017 - ianuarie 2018, suma de 59 026,49 lei cu titlu de penalitate pentru 180 zile de întârziere și cheltuielile de judecată, inclusiv taxa de stat în mărime de 3 847,62 lei, iar în total s-a încasat suma de 132 101,86 lei. Hotărârea a devenit irevocabilă la 15 ianuarie 2019, dar nu este executată până în prezent.

Astfel, deși există două hotărâri de judecată irevocabile, lichidatorul V. Balan nu a întreprins niciun fel de măsuri pentru executarea acestor hotărâri și nu a încasat sumele sus numite în beneficiul SRL „Farmacia - 89 Sănătate”, nu a aplicat sechestru pe utilajul de producere, mobiliere, calculatoare, marfă, mijloace de transport al SRL „Aqua Market”, nu a reziliat contractul de locațiune, deși SRL „Aqua Market” nu a achitat datoria, nu a întreprins alte măsuri pentru executarea hotărârilor judecătorești și prin aceasta a adus un prejudiciu considerabil societății și asociaților.

Respectiv, neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, a dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută de legislația în vigoare.

În așa mod, este încălcat dreptul societății și asociaților la executarea în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești nr. 2c-82/2017 din 03 aprilie 2017 și nr. 2c-1023/2017 din 13 decembrie 2018, care au rămas fără executare, fapt ce constituie temei pentru intentarea acțiunii în judecată conform art. 2 alin. (1), (3), (4), (6) a Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011.

Reieșind din cele expuse, prin cererea de chemare în judecată s-a solicitat constatarea încălcării dreptului SRL „Farmacia - 89 Sănătate” la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material cauzat SRL „Farmacia - 89 Sănătate” prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoreiei Chișinău, sediul Rîșcani, nr. 2c-82/2017 din 03 aprilie 2017, cu încasarea de la stat a sumei de 36 285,14 lei în beneficiul SRL „Farmacia - 89 Sănătate”, repararea prejudiciului material cauzat SRL „Farmacia - 89 Sănătate” prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoreiei Chișinău, sediul Rîșcani nr. 2c-1023/2017 din 13 decembrie 2018, prin încasarea de la stat a sumei de 132 101,86 lei în beneficiul SRL „Farmacia - 89 Sănătate” și determinarea mărimii prejudiciului moral și compensarea acestuia de la bugetul de stat.

Prin hotărârea din 25 martie 2021 a Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată înaintată de „Farmacia - 89 Sănătate” SRL, în proces de lichidare, intervenient principal Cojocarul Igor, împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea hotărârilor judecătorești în termen rezonabil, recuperarea prejudiciului material și moral, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 07 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Farmacia-89 Sănătate”, în proces de lichidare, fiind menținută hotărârea din 25 martie 2021 a Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel Curtea de Apel Chișinău a conchis că reclamanta a pretins cu titlu de prejudiciu material suma de 132 101,86 lei în beneficiul SRL „Farmacia - 89 Sănătate”, ce constituie suma creanței dispusă spre încasare prin hotărârile instanțelor de judecată, a căror termen de executare se pretinde a fi încălcat în

prezenta speță. Însă, potrivit art. 5 alin. (3) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, în redacția în vigoare din 28 aprilie 2017, instanța de judecată nu poate dispune încasarea sumei creanței ca urmare a constatării faptului că a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. Totodată, Curtea Constituțională în decizia de inadmisibilitate a sesizării nr. 21g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a art. 5 alin. (3) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești (încasarea creanței ca urmare a constatării încălcării dreptului la executare într-un termen rezonabil a hotărârii judecătorești) nr. 26 din 29 martie 2018, a punctat că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut, cu titlu de principiu, că dreptul la un proces echitabil ar fi iluzoriu dacă ordinea juridică a unui stat ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă și obligatorie să rămână inoperabilă, în detrimentul unei părți a procesului (Immobiliare Saffi v. Italia, 28 iulie 1999, § 63; Șandor v. România, 24 martie 2005, § 23). În același timp, Curtea Europeană a menționat că dreptul de acces la justiție nu poate obliga un stat să dispună executarea fiecărei hotărâri cu caracter civil, indiferent de circumstanțe. Atunci când autoritățile sunt obligate să execute o hotărâre judecătorească și omit acest fapt, poate fi angajată răspunderea statului prin prisma articolului 6 § 1 din Convenție (Fociac v. România, 3 februarie 2005, § 68). La fel, Curtea Constituțională a reținut că, atunci când autoritățile naționale nu au adoptat măsuri adecvate și suficiente pentru a asigura executarea hotărârilor pronunțate de către instanțele judecătorești, această omisiune angajează răspunderea statului, autoritățile sale fiind obligate să repare prejudiciul material și moral provocat prin neexecutarea sau executarea tardivă a hotărârii. Suplimentar, instanța a reținut că Curtea Europeană a conchis în mod constant că, în cazul neexecutării unei hotărâri de acordare a unei sume de bani sau de restituire a unei proprietăți sau de repunere în posesia unui bun, reclamantii ar putea să sufere și un prejudiciu material ca urmare a lipsei unui control privind bunurile sale și împiedicarea de a se folosi și beneficia de aceste bunuri (Botezatu v. Republica Moldova, 14 aprilie 2015, § 24).

La 29 noiembrie 2021, SRL „Farmacia-89 Sănătate”, în proces de lichidare, a depus recurs nemotivat asupra deciziei din 07 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

La 07 decembrie 2021, SRL „Farmacia-89 Sănătate”, în proces de lichidare, a înregistrat recursul motivat.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar s-au invocat argumente similare celor din acțiune și cererea de apel.

În conformitate cu art.434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2021, a fost expediată participanților la proces la 23 noiembrie 2021 (f.d.

227, vol. I), însă la materialele cauzei lipsesc înscrisuri care să certifice momentul recepționării acesteia de către părți.

Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului constată că recursul declarat de SRL „Farmacia-89 Sănătate”, în proces de lichidare, înregistrat la 29 noiembrie 2021 și 07 decembrie 2021, este în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de SRL „Farmacia-89 Sănătate”, în proces de lichidare, urmează a fi declarată inadmisibilă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie

capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs înaintată de SRL „Farmacia-89 Sănătate”, în proces de lichidare.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de SRL „Farmacia-89 Sănătate”, în proces de lichidare.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Maria Ghervas